

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221200596
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1221200596.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej (spravodajkyňa), v právnej veci oprávneného, plnoletého dieťaťa: A. B., nar. XX. A. XXXX, trvale bytom C. D. XXXXX/X, E., zastúpený splnomocnenkyňou: Mgr. Denisa Jánošíková, advokátka, so sídlom Klincová 35, Bratislava, proti navrhovateľovi: F. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX, trvale pobytom C. G. XXXX/X, H., zastúpený splnomocnenkyňou: JUDr. Radka Paulínyová, advokátka, so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava, o zníženie výživného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č.k. 59P/7/2021 – 675 zo dňa 21. novembra 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne **m e n í** tak, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči oprávnenému sa od 01.12.2022 znižuje zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 110,- eur mesačne, ktorú je navrhovateľ povinný uhradiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk oprávneného a vo zvyšnej zamietajúcej časti potvrdzuje.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 28P/228/2017-73 zo dňa 16. mája 2019, v časti určenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa k maloletému A..

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. návrh navrhovateľa, otca na zníženie výživného k maloletému A., ktorý dňa 30. júna 2023, počas odvolacieho konania nadobudol plnoletosť zamietol a výrokom II. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Vecne dôvodil, že s poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný. Porovnávajúc pomery oboch rodičov a maloletého dieťaťa (oprávneného) v čase posledného rozhodovania o výživnom so súčasnými pomermi konštatoval, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa k maloletému (oprávneného) bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č. k. 28P/228/2017-73 zo dňa 16.05.2019, právoplatným dňa 04.07.2019 sumou 200 eur mesačne, ktorú sumu je navrhovateľ povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva a to po tom, ako bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Po rozvode manželstva žili manželia v spoločnej domácnosti ešte do februára 2020, kedy bývalá manželka vymenila zámky na rodinnom dome, v ktorom ako rodina bývali a aj na garáži, v ktorej spolu prevádzkovali autoservis a ktorá patrila do ich BSM. Obe deti narodené z manželstva, I. aj A. zostali bývať s matkou na adrese C. D. X/X, E. a navrhovateľ sa musel odsťahovať. Matka navrhovateľovi

zamedzovala vstup do autoservisu, kde dovtedy vykonával svoju podnikateľskú činnosť prostredníctvom obchodnej spoločnosti F. B., ktorej spoločníkmi sú doposiaľ obaja rodičia. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby bola A. B. uložená povinnosť umožniť mu uvedené nehnuteľnosti užívať. Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp.zn. 21C/19/2020 navrhované neodkladné opatrenie nariadil, napriek tomu mu matka maloletého odmieta sprístupniť nehnuteľnosť - garáž, z ktorého dôvodu nemá navrhovateľ žiaden zdroj príjmu. Po vyhodnotení dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že zníženie výživného zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 30,- eur mesačne je absolútne nedôvodné. Pri svojom rozhodovaní prihliadol najmä na tú skutočnosť, že na strane účastníkov nedošlo k takej zásadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného na maloleté dieťa (oprávneného), a ktorá by sa výraznejšie prejavila v pomeroch účastníkov. V prejednávanej veci navrhovateľ žiadal zníženie výživného vzhľadom na svoju finančnú situáciu, v ktorej sa ocitol z dôvodov na strane matky, ktorá mu bezdôvodne a svojvoľne zamedzuje vstup do ich spoločnej nehnuteľnosti, kde do februára 2020 prevádzkoval autoservis. Z uvedeného dôvodu zostal bez akéhokoľvek príjmu, finančne mu pomáha rodina a známi, u ktorých býva bezodplatne. Navrhovateľ v konaní argumentoval tým, že získať zamestnanie sa mu neďarí, a to najmä s ohľadom na jeho vek, vzdelanie a zdravotný stav. Navrhovateľ nijako nepreukázal, že by jeho zdravotný stav, prípadne vek a vzdelanie, boli znevýhodňujúcim faktorom pri hľadaní si novej práce. Navrhovateľ, hoci je vo veku blízkom dôchodkovému veku, žije v lokalite s množstvom pracovných príležitostí, bohatou ponukou pracovných miest, a pokiaľ sa mu neďarí nájsť si prácu vo svojom odbore, má možnosť nájsť si inú vhodnú prácu, napr. menej kvalifikovanú. Ďalej navrhovateľ poukazoval na svoj zhoršený zdravotný stav, avšak preukázal iba diagnózy bežné jeho veku, ktorými trpí značná časť populácie a pri správnej liečbe, pacienta neobmedzujú v možnosti získať si zamestnanie. V prípade, ak by bol zdravotný stav navrhovateľa naozaj vážny, pravdepodobne by už bol uznaný aspoň čiastočne invalidným, k čomu však v tomto prípade nedošlo. Navrhovateľ uvádzal ako ďalší dôvod, že nemá príjem i tú skutočnosť, že mu nie je umožnené vstúpiť do autoservisu, ktorý prevádzkoval. Tento argument však súd prvej inštancie tiež nemohol zohľadniť, nakoľko ak nemôže vykonávať prácu na pôvodnom mieste, môže vyvinúť aktivitu a nájsť si iné adekvátne miesto na výkon svojej pracovnej činnosti, prípadne ju vykonávať na základe pracovnej zmluvy, dohody o vykonaní práce alebo živnosti pre iného zamestnávateľa. Súd prvej inštancie poukázal aj na daňové priznanie obchodnej spoločnosti F. B. za rok 2018, t.j. v čase, keď navrhovateľ riadne podnikal, pričom už v tomto roku vykazovala spoločnosť stratu - 12 998,- eur. Z obsahu výpisu z účtu v peňažnom ústave navrhovateľa za rok 2020 mal súd prvej inštancie za preukázané, že všetky kredity na účte predstavovali vklady v hotovosti. V konaní sa neustále upriamovala pozornosť na zlé vzťahy medzi matkou a navrhovateľom ako i navrhovateľom a deťmi. Nech už sú vzťahy v rodine akokoľvek napäté a vyostrené, vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči maloletému dieťaťu naďalej trvá a navrhovateľ je povinný vyvinúť všetko úsilie, aby si túto povinnosť mohol plniť. Ďalej súdu nedá nepoukázať i na fakt, že v čase posledného rozhodnutia o výživnom na maloletého, navrhovateľ dosahoval príjem 475 eur a výživné mu bolo upravené v sume 200,- eur mesačne. Minimálne totožný príjem si vie navrhovateľ zabezpečiť aj v súčasnosti, možnosti a schopnosti navrhovateľa sú vyššie a navrhovateľ má možnosť zamestnať sa s predpokladaným príjmom 1 000,- eur mesačne. Nakoľko od poslednej úpravy uplynulo cca tri a pol roka, tak náklady na maloletého (oprávneného) sa primerane zvýšili, uvedené zvýšenie však nenadobudlo takú intenzitu, že by v tejto otázke bolo možné konštatovať zásadnú zmenu. V konaní nebola zistená zmena pomerov podstatného charakteru a doposiaľ upravené výživné na maloletého (oprávneného) i v súčasnosti zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa zohľadňujúc príjmy, výdavky, možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov. O trovách konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že napadnutý rozsudok je nesprávny podľa § 365 ods. 1 písm. b), g), h) a f) Civilného sporového poriadku a podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku. Navrhoval, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil ho na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd prvej inštancie. Dôvodil, že jeho zdravotné problémy sú závažného charakteru a naďalej pretrvávajú. Navrhovateľ je od 28. novembra 2022 do dňa podania odvolania práceneschopný, pričom dňa 20. januára 2023 mu bol ošetrovateľom opätovne odporučený kludový režim, fyzické šetrenie a pokračovanie v práceneschopnosti. Navrhovateľ je liečený na ortopedickej ambulancii (Lekársky nález zo dňa 08.12.2022) a na neurologickej ambulancii (Lekársky nález zo dňa 29.12.2022), s čím sú spojené aj zvýšené náklady na lieky celkovo za mesiac január 2023 vo výške 84,64 eur, na ktoré si bol nútený požičať. Ak by súd prvej inštancie správne vyhodnotil listinné dôkazy týkajúce sa zdravotného

stavu navrhovateľa, ktoré predkladal v priebehu celého súdneho konania, musel by jednoznačne dospieť k záveru, že navrhovateľ mal, aj má pretrvávajúce zdravotné problémy takého charakteru, ktoré mu neumožňujú nájsť si prácu. Aj napriek tomu, že navrhovateľ žije v lokalite, kde je množstvo pracovných príležitostí, jeho žiadosti o prácu boli doposiaľ odmietnuté, pričom s poukazom na jeho zdravotný stav a vek možno predpokladať, že sa tak stane aj v budúcnosti. Prácu v autoservise, v ktorom mal svoju klientelu, kvôli konaniu bývalej manželky – matky vykonávať nemôže, naďalej sa do nehnuteľnosti dostať nevie ani v prítomnosti pracovníka exekútorského úradu. Matky sústavne „akože„ mení, opravuje zámky na nehnuteľnostiach, len aby navrhovateľ nemohol užívať a vstúpiť do nehnuteľností v zmysle neodkladného opatrenia (založené v súdnom spise). Kľúče od brány mu matka neodovzdala vôbec s tvrdením, že brána nie je v jej vlastníctve aj napriek uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 23Ek/1113/2021 zo dňa 21.10.2022, ktorým bola zamietnutá sťažnosť povinnej proti exekúcii, a ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.10.2022 (založené v súdnom spise). Bežné výdavky maloletého (oprávneného) sú prívysoké. V súdnom spise je založená SMS o správaní maloletého (oprávneného) v nočných hodinách v meste, pod vplyvom alkoholu, bez prítomnosti dospelšej osoby, ktorú navrhovateľovi zaslala známa, ktorá maloletého (oprávneného) stretla. Navrhovateľ sa taktiež domnieva, že matka má vyšší príjem ako ten čo deklaruje pred súdom, keďže výdavky nielen na syna, ale aj na plnoletú I. predstavujú vysokú finančnú čiastku. Je presvedčený, že tento príjem matky pochádza z prevádzky autoservisu, v ktorom priateľ matky pán J. K., ktorý je bývalým zamestnancom autoservisu, vykonáva činnosť, ktorá je predmetom činnosti spoločnosti F., B.. Súd prvej inštancie sa nezaoberal správaním maloletého (oprávneného) voči navrhovateľovi, ktorý tvrdil, že syn sa správa k nemu neúctivo a vulgárne, neodpovedá na SMS navrhovateľa. Zároveň poukázal na skutočnosť, že s maloletým (oprávneným) mal pekný vzťah až do dňa, kedy si matka našla priateľa a následne začala deti manipulovať proti navrhovateľovi. Správanie maloletého (oprávneného) voči navrhovateľovi je naďalej viac ako nepriateľské. Pri osobnom stretnutí v mesiaci január 2023 maloletý (oprávnený) svietil navrhovateľovi do tváre mobilom, vulgárne mu nadával. Pri preverení výpisu z účtov navrhovateľa v K. E., L. za roky 2019 a 2020 bolo zistené, že žiadne mimoriadne príjmy ani výdavky na účte nemal. Jediný príjem po tom, čo bol nútený odísť so spoločnej nehnuteľnosti a „nútené“ prestať podnikat', bola pôžička od jeho sestry na úhradu výživného. Keďže navrhovateľ v súčasnosti nemá možnosť získania finančných prostriedkov, ktorými by hradil výživné v zmysle prvostupňového rozsudku, nevie ovplyvniť svoj zdravotný stav - diagnostikované bolesti chrbtice a predpokladaná dlhodobá PN bez možnosti získať si zamestnanie ako aj vek 61 rokov, ktorý je taktiež dôvodom, pre ktorý sa nevie zamestnať, požiadal dňa 2. februára 2023 Sociálnu poisťovňu o predčasný starobný dôchodok.

3. K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrila matka (vtedy ešte maloletého), ktorá navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdil. Uviedla, že je možné konštatovať, že na strane syna A. došlo k zvýšeniu jeho každodenných nákladov. Už počas konania o rozvod manželstva navrhovateľ napriek jeho reálnemu príjmu deklaroval, že jeho príjem je výlučne vo výške 400,- eur mesačne. Súd vtedy pri rozhodovaní o úprave vyživovacej povinnosti k maloletému vychádzal z možností navrhovateľa. Konkrétne určil výživné vo výške 200,- eur mesačne v pomyselnom „priemerom pásme“. Pričom pokiaľ by navrhovateľ nevykazoval žiadne reálne príjmy, i tak sú jeho možnosti na takej úrovni, aby určené výživné dokázal platiť. Pri tejto úvahe súd vychádzal z priemernej mzdy v Bratislave a usúdil, že na strane navrhovateľa neexistujú prekážky, ktoré by mu bránili túto mzdu dosiahnuť (odôvodnenie rozhodnutia o rozvode manželstva, bod 29.). Uvedené pretrváva i v súčasnosti, pričom v aktuálnom konaní sa navrhovateľ snaží navodiť dojem zmeny pomerov na jeho strane, ktorá by odôvodňovala tak výrazný zásah do práva A. na výživné od navrhovateľa, ktorý o neho počnúc rozvodom manželstva rodičov nezabezpečuje žiadnu starostlivosť a túto ponecháva v plnom rozsahu na matke a počnúc januárom 2021 si ani riadne voči maloletému neplní svoju vyživovaciu povinnosť a túto taktiež v plnom rozsahu prenecháva na matku. Navrhovateľ v jednotlivých prebiehajúcich konaniach notoricky tvrdí, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje pracovať, nemá príjem z dôvodu, že mu matka bráni v podnikateľskej činnosti, je bezdomovec a matka mu neumožňuje bývať v rodinnom dome a užívať spoločný nehnuteľný majetok napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, pričom tieto tvrdenia doposiaľ nijakým spôsobom nepreukázal. Navrhovateľ aj napriek jeho snahe dokladovať jeho dlhodobý zlý zdravotný stav, je zdravý muž v produktívnom veku, ktorý dlhodobo prevádzkoval autoservis so stálou klientelou, pričom má v prevádzkovaní autoservisu prax. Navrhovateľ je schopný si v tomto odbore nájsť uplatnenie, avšak naďalej si neoficiálne zarába poskytovaním servisných služieb klientom. Matka predpokladá, vzhľadom na skutočnosť, že sa pohybuje v tejto oblasti, že navrhovateľ je schopný si zabezpečiť príjem vo výške cca. 2 000,- eur mesačne. Matka má zato, že lekárske správy predložené navrhovateľom, nepreukazujú také zdravotné problémy, ktoré by navrhovateľovi bránili vykonávať

pracovnú činnosť v jeho obore. V tejto súvislosti vykonal súd prvej inštancie rozsiahle dokazovanie, oboznámil sa s lekáorskými správami predloženými navrhovateľom, vykonal dopyt ošetrojúceho lekára navrhovateľa. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne ustálil zdravotný stav navrhovateľa ako primeraný jeho veku, s tým, že zdravotné ťažkosti, ktorými trpí navrhovateľ mu nebránia vo vykonávaní pracovnej činnosti a hľadani si zamestnania. Navrhovateľ v konaní pred súdom prvej inštancie ako aj v rámci podaného odvolania preukázal iba diagnózy bežné jeho veku, ktorými trpí značná časť populácie a pri správnej liečbe pacienta neobmedzujú v možnosti získať si zamestnanie. Tvrdenia navrhovateľa ohľadom jeho zdravotného stavu si vzájomne rozporujú. Na strane jednej navrhovateľ deklaruje, že po tom ako mu bol zadržaný vodičský preukaz z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti, počnúc marcom 2022 mal nastúpiť do zamestnania ako vodič, a na strane druhej v rovnakom čase absolvuje operáciu sivého zákalu, pre ktorú sa nemohol zúčastniť valného zhromaždenia spoločnosti F., B. za účelom vyriešenia obchodnoprávnych vzťahov v spoločnosti. Tvrdí, že nemôže pracovať vzhľadom na jeho zdravotný stav a na strane druhej má záujem o prácu vodiča, pre ktorú prácu je nevyhnutný dobrý zdravotný stav. I tieto tvrdenia a vzájomné súvislosti preukazujú účelovosť týchto tvrdení. Vo vzťahu k tvrdeniam navrhovateľa, že mu je matkou dlhodobo bránené v užívaní nehnuteľnosti na adrese C. D. X I. E. (rodinný dom a garáž), matka uvádza, že táto argumentácia navrhovateľa je prekonaná, neaktuálna a zastaraná. Navrhovateľ do predmetných nehnuteľností, napriek tomu, že disponuje kľúčmi, do nich nevstupuje, ich užívanie sa domáha výlučne účelovo a nátlakovo. Navrhovateľ reálne nepotrebuje bývať v rodinnom dom v C. E.. Služby exekútorského úradu využíva výlučne so záujmom predkladania listinných dôkazov o nemožnosti užívania nehnuteľnosti, o správaní svojich detí voči nemu a podobne. Rovnako navrhovateľ nereaguje na výzvy matky, či starej matky maloletého A. na uzatvorenie nájomnej zmluvy o užívaní garáže na podnikateľské úkony. Na jednej strane teda navrhovateľ tvrdí, že mu matka bráni v jeho podnikateľskej činnosti, ktorú vykonáva prostredníctvom obchodnej spoločnosti F., B., ktorej je spoločníkom a jediným konateľom, na strane druhej odmieta s matkou ako podielovou spoluvlastníčkou priestorov, v ktorých má spoločnosť F. B. zriadenú prevádzku, uzatvoriť nájomnú zmluvu tak, aby mohla spoločnosť F. B., a teda aj navrhovateľ vykonávať svoju podnikateľskú činnosť. Matka navrhovateľa ako konateľa spoločnosti F. B. opakovane vyzýva k zvolaniu valného zhromaždenia spoločnosti, ktoré však navrhovateľ odmieta zvolať s odvolaním sa na zdravotný stav. Na strane druhej však navrhovateľ tvrdí, že mu matka bráni v podnikateľskej činnosti. Naposledy navrhovateľ odmietol zvolať valné zhromaždenie spoločnosti, o čom matku upovedomil listom zo dňa 6. marca 2023. Navrhovateľ deklaruje, že sa voči nemu deti správajú nevhodne. Navrhovateľ si však odmieta priznať, že on je tým, ktorý chladný vzťah detí k nemu zavinił. Navrhovateľ je vypočítavý, odmieta si plniť svoje rodičovské povinnosti. Na výživu syna prispieva sumou 30,- eur a to až potom, ako bol poučený políciou, že musí hradíť výživné. O syna A. sa navrhovateľ vôbec nezaujíma, aktuálny stav vyhovuje. Býva u svojej priateľky, pričom sa opakovane domáha užívania rodinného domu vo vlastníctve matky a garáže, ktorá je v BSM navrhovateľa a matky. K rodinnému domu, garáži a dokonca mu boli v minulosti opakovane odovzdané kľúče. No napriek uvedenému sa navrhovateľ domáha výkonu svojich práv cestou súdneho exekútora, pričom osočuje matku, že ona vykonáva podnikateľskú činnosť v spoločnej garáži, ale jemu v takejto činnosti bráni. Dané však relevantným spôsobom nepreukázal. Navrhovateľ nijako nepreukázal, že by jeho zdravotný stav, prípadne vek a vzdelanie boli znevýhodňujúcim faktorom pri hľadaní si novej práce. Navrhovateľ, hoci je vo veku blízkom dôchodcovskému veku, žije v lokalite s množstvom pracovných príležitostí, bohatou ponukou pracovných miest a pokiaľ sa mu nedarí nájsť si prácu vo svojom odbore, má možnosť nájsť si inú vhodnú prácu, napr. menej kvalifikovanú. Navrhovateľ má možnosť zamestnať sa s predpokladaným príjmom cca 1 000,- Eur mesačne. Matka v súvislosti s preukazovaním zmeny pomerov poukazuje aj na skutočnosť, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti navrhovateľa uplynulo cca 3,5 roka, pričom na jeho strane došlo k objektívnemu zvýšeniu nákladov a to jednak v súvislosti s vekom a záujmami maloletého (oprávneného), ako aj v súvislosti s aktuálnou infláciou a zvýšením nákladov na bežné každodenné výdavky. Zvýšené výdavky na syna A. v súvislosti so starostlivosťou o jeho zdravie, konkrétne výdavky spojené s oštrením u zubného lekára a dentálnou hygienou v celkovej sume cca 500,- eur, výdavky spojené s návštevou fitnesscentra vo výške 29,- eur mesačne. Navrhovateľ o maloletého (oprávneného) neprejavuje žiaden záujem, nepodieľa sa na úhradách jeho bežných, ani mimoriadnych nákladov, pričom starostlivosť ponecháva v plnom rozsahu výlučne na matku. Navrhovateľ v súčasnosti ignoruje všetky jeho rodičovské povinnosti, ktoré prenecháva matke, pričom aj tú poslednú povinnosť, ktorú má, a to plnenie si vyživovacej povinnosti, chce cestou súdu znížiť na minimum.

4. Navrhovateľ v odvolacej replike k vyjadreniu matky uviedol, že tvrdenia matky sú len vyfabulované a nezakladajúce sa na pravde. Matka preukázateľne neumožňuje vstup a užívanie nehnuteľností – rodinného domu a garáže aj napriek rozhodnutiu - Uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 23Ek/1113/2021 zo dňa 21. októbra 2022, navrhovateľovi, ako ani pracovníkovi exekútorského úradu. Z obsahu úradných záznamov je zreteľné, že matka spolu s priateľom J. K. vykonávajú v priestoroch garáže podnikateľskú činnosť, pričom predmetný príjem matka rozporovala. Zdravotné problémy navrhovateľa sú závažného charakteru, naďalej pretrvávajú, naďalej je na PN (od 28. novembra 2022) s odporúčaním kľudového režimu a fyzického šetrenia sa. Navrhovateľ je v súčasnosti poberateľom predčasného starobného dôchodku, a teda vyjadrenia matky k možnosti zamestnať sa neobstoja. Dlhodobý zlý vzťah s deťmi, na ktorom sa podľa navrhovateľa vo veľkej miere podieľa práve matka, sa odrazil na zdravotnom stave navrhovateľa a v súčasnosti nie je schopný zamestnať sa, ako ani prevádzkovať autoservis, keďže tento sa nachádza v priestoroch garáže, do ktorých mu vstup umožnený nie je. Trestné oznámenia podávané matkou, jej priateľom a ostatnými rodinnými príslušníkmi sa nezakladajú na pravde a sú len ďalším pokusom o to ako mu ublížiť. Výdavky na A. predložené k vyjadreniu matky považuje za nie bežné a primerané majetkovým pomerom obidvoch rodičov. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie dokazovanie a rozhodnutie.

5. Matka v odvolacej duplike k vyjadreniu navrhovateľa uviedla, že navrhovateľ nemá žiaden vzťah k nehnuteľnosti - garáži s.č. XXXXX evidovanej na LV č. XXXX vedený pre Obec E. C. E., v ktorej by chcel vykonávať svoju podnikateľskú činnosť, neplní si platobné povinnosti ako spoluvlastník nehnuteľnosti (úhrada daní, elektriny a pod.), obchodná spoločnosť F., B. je dlhodobá nečinná, nefungujúca, zadlžená spoločnosť konaním priamo navrhovateľa, ktorý odmieta napríklad ukončiť svoj pracovný pomer v spoločnosti, či odmieta poskytnúť matke informácie o stave spoločnosti, kde sa nachádza majetok spoločnosti (motorové vozidlá) a ďalšie. Z uvedených dôvodov sú navrhovateľove tvrdenia ohľadne nemožnosti vykonávania jeho podnikateľskej činnosti irelevantné vo vzťahu k predmetu tohto konania. Z úradného záznamu súdneho exekútora zo dňa 5. apríla 2023, ktorý predložil sám navrhovateľ, je zrejmé, že za účasti súdneho exekútora bola vykonaná skúška kľúčov, ktorými disponoval navrhovateľ s tým, že tieto kľúče slúžili na vstup do rodinného domu ako aj do garáže. Rovnako bol cestou povereného zamestnanca exekučného úradu navrhovateľovi odovzdaný kľúč od hlavnej vstupnej brány. Napriek uvedenému navrhovateľ odmietol úradný záznam zo dňa 5. apríla 2023 podpísať. Dané svedčí o tom, že navrhovateľ svojím konaním umelo vyvoláva konflikty a snaží sa navodiť dojem, že mu je bránené v realizácii vstupu do garáže a rodinného domu. Matka jednoznačne preukázala, že keby mal navrhovateľ reálny záujem pracovať, tak sa môže zamestnať i na pracovných pozíciách, o ktoré sa neúspešne pokúšal. Pravdou je to, že navrhovateľ pracuje, avšak neoficiálne. Matka nevykonáva v predmetnej garáži podnikateľskú činnosť od roku 2008, kedy došlo k zrušeniu jej živnostenského oprávnenia. Matka svoju podnikateľskú činnosť nevykonáva ani cestou inej obchodnej spoločnosti, nakoľko je spoločníčkou výlučne v spoločnosti F., B., ktorej konateľom je výlučne navrhovateľ, a ktorej činnosť je paralyzovaná z dôvodu neplnenia si konateľských povinností navrhovateľa. Rovnako nie je pravdou, že by matka vykonávala podnikateľskú činnosť s p. J. K.. Pán J. K. nemá živnostenské oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti a svoju podnikateľskú činnosť nevykonáva ani cestou obchodnej spoločnosti, nakoľko nie je konateľom ani spoločníkom žiadnej obchodnej spoločnosti. Zdravotné problémy deklarované navrhovateľom mu nebránia sa zamestnať, eventuálne vykonávať podnikateľskú činnosť. Takouto skutočnosťou nie je ani fakt, že navrhovateľ požiadal o predčasný dôchodok. Rovnako navrhovateľ súdu nepredložil doklad o tom, že jeho práceneschopnosť stále trvá, ani o tom, že jeho diagnóza mu neumožňuje riadne sa zamestnať. Matka nesúhlasí s tvrdením navrhovateľa, že výdavky oprávneného nie súbežné a primerané majetkovým pomerom. Matka riadne zdeklarovala osobitné výdavky na syna A. týkajúce sa jeho vzdelania a zdravotného stavu. Ak navrhovateľ tvrdí, že výdavky sú neopodstatnené, pričom v tejto súvislosti neuvedie žiadnu ďalšiu argumentáciu, či nepredloží dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie, je potrebné takéto vyjadrenie navrhovateľa vnímať ako jedno z jeho ďalších účelových nepodložených vyjadrení / názorov, na ktoré by súd nemal prihliadať. Navrhovateľ deklaruje, že sa voči nemu deti správajú nevhodne. Navrhovateľ si však odmieta priznať, že on je tým, ktorý chladný vzťah detí k nemu zavinil. Navrhovateľ je vypočítavý, odmieta plniť si svoje rodičovské povinnosti. Na výživu syna prispieva sumou 30,- eur a to až potom, ako bol poučený políciou, že musí hradiť výživné. Navrhovateľ sa s plnoletým A. nestretáva, nepodieľa sa na úhradách jeho bežných ani mimoriadnych nákladov, pričom starostlivosť ponecháva v plnom rozsahu výlučne na matku. O syna sa vôbec nezaujíma. Navrhovateľovi aktuálny stav vyhovuje. Býva u svojej priateľky, pričom sa opakovane domáha užívania rodinného domu vo vlastníctve matky a garáže, ktorá je v BSM navrhovateľa a matky. Matka v závere navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Plnoletý A. k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že dňa XX. XXXX XXXX dosiahol plnoletosť. Navrhovateľom deklarované zdravotné problémy i skutočnosť, že je v súčasnosti poberateľom predčasného dôchodku, nie sú dôvodmi brániacimi navrhovateľovi zamestnať sa. Do dnešného dňa nepreukázal navrhovateľ taký závažný zdravotný problém, ktorý by fakticky predstavoval prekážku sa zamestnať. Možno povedať, že navrhovateľ trpí bežnými zdravotnými problémami, ktoré sú pre jeho vek bežné a môže si nájsť prácu, ktorá bude primeraná ním deklaroványm zdravotným problémom, aby si plnil svoju vyživovaciu povinnosť. Konanie navrhovateľa možno považovať za účelové s cieľom dlhodobo vzbudiť pred súdom dojem, že je vážne chorý, že je mu bránené v podnikaní, ako aj ďalšie navrhovateľom vyfabulované skutočnosti a to len s cieľom zbaviť sa svojej vyživovacej povinnosti. Lekárske správy, ktoré boli do dnešného dňa predložené navrhovateľom, nepreukazujú také zdravotné problémy, ktoré by navrhovateľovi bránili vykonávať pracovnú činnosť v jeho obore. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil stav navrhovateľa a to ako primeraný jeho veku. Preto ani dôvod, že je v súčasnosti poberateľom predčasného dôchodku sa neprieči s tým, aby si mohol nájsť uplatnenie v tomto obore alebo inú prácu. Doklady, ktoré v minulosti navrhovateľ predkladal a ktorými chcel preukázať svoj záujem nájsť si prácu, boli dokladmi podpísané kamarátmi, či vytvorené účelovo. Matkou predloženými listinnými dôkazmi bolo preukázané, že pokusy navrhovateľa zamestnať sa boli fingované. Ak by mal navrhovateľ skutočný úmysel sa zamestnať, zamestnal by sa veľmi jednoducho, keďže ponuka pracovných miest (pomocná pracovná sila, predavač a pod.) je široká. Navrhovateľ už dlhší čas disponuje predmetnými kľúčmi od nehnuteľnosti ako aj od vstupnej brány, no nevyužíva ich. Konanie navrhovateľa možno považovať za účelové a jeho jediným cieľom bolo vzbudiť dojem pred súdom, že mu je bránené v podnikaní a tým nemôže prispievať na výživu svojich detí. Zo zápisnice z valného zhromaždenia spoločnosti F., B., vyplýva, že navrhovateľ nevedel matke - druhému spoločníkovi predložiť doklady z dôvodu nekomunikácie účtovníka s navrhovateľom. Navrhovateľ nevie definovať stav spoločnosti, nemá podnikateľské oprávnenie, nemá vzdelanie na výkon podnikateľskej činnosti - auto-oprava, znemožňuje svojím konaním realizovať valné zhromaždenia a dokonca na stretnutí s matkou jej ponúkol svoj obchodný podiel. Navrhovateľ reálne nemá záujem podnikat' a užívať stavbu garáže. Jediným jeho záujmom je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva bez reálneho vyhodnotenia nároku matky. Dané svedčí o tom, že navrhovateľ umelo vytvára konflikty a falošný dojem, že je mu bránené v realizácii vstupu do garáže a rodinného domu. Plnoletý A. je momentálne v maturitnom ročníku na Gymnáziu M. D. I. E. a po skončení štúdia má v pláne pokračovať na vysokej škole, takže nie je schopný sa sám živiť, uspokojovať svoje potreby a je stále odkázaný na svojich rodičov. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní, žiaľ aj za navrhovateľa, ktorý sa tejto vyživovacej povinnosti snaží zbaviť v plnom rozsahu. Keďže si navrhovateľ túto povinnosť neplní, bol preto nútený požiadať o náhradné výživné. V tejto veci mu bolo vyhovené a poberá 163,20 eur mesačne. Navrhovateľ naďalej prispieva minimálnou sumou výživného a to 36,80 eur a však za september 2023 doposiaľ nezaplatil. Matka riadne zdeklarovala už viackrát jeho osobitné výdavky ohľadom vzdelania a zdravotného stavu, v súvislosti s ktorými navrhovateľ ani raz neuviedol primeraný argument, ktorý by nasvedčoval tomu, že by boli neprimerané. Preto je potrebné vychádzať z toho, že ide o navrhovateľom nepodložené názory, resp. vyjadrenia, na ktoré by súd nemal prihliadať. V súvislosti so štúdiom matka počnúc septembrom 2023 zaplatila sumu spolu cca 330,- eur: za učebnicu anglického jazyka 13,- eur, triedny fond 5,- eur, nájom skrinky 5,- eur, divadlo 18,- eur, učebnica - ruský jazyk 18,- eur, zošity + pomôcky 40 eur a sumu 230 eur ako preddavok za stužkovú slávnosť. V úhrne aktuálne náklady navrhovateľa predstavujú sumu cca 722 eur spolu, strava - doma 200 eur, náklady na bývanie pomerná časť (340 eur/4) 85 eur, oblečenie/obuv 100 eur, drogéria 25 eur, škola školské pomôcky, učebnice 22 eur, technické vybavenie 15 eur, zdravie bežné lieky a zdravotná starostlivosť 20 eur, zubár 100 eur - v závislosti od úkonu, voľný čas 60 eur, cvičenie- fitness 30 eur, telefón 25 eur, doprava PHM 40 eur. Okrem týchto nákladov matka vynakladá na domácnosť sumu 340 eur, z toho elektrina - 120 eur mesačne, voda 42 eur mesačne, UPC, plyn, 104 eur mesačne - 65 eur mesačne. Okrem týchto nákladov matka naďalej znáša úverové splátky vo výške 270,- eur mesačne na spoločný úver, ktorý si v minulosti vzali spoločne s navrhovateľom, na ktorý navrhovateľ neprispieva a rovnako neprispieval ani v čase, kedy autoservis prevádzkoval. Na matku je plne ponechaná aj úhrada dane z nehnuteľnosti, ktorá predstavuje cca 700,- eur ročne. V čase rozvodu navštevoval základnú školu. Aktuálne je maturant, pripravujúci sa na ukončenie strednej školy a vysokoškolské vzdelanie.

7. Navrhovateľ k vyjadreniu oprávneného uviedol, že jeho vyjadrenia sú založené na vymyslených a účelových tvrdeniach, ktoré predstavujú len jednostranný výklad oprávneného bez predloženia jediného listinného dôkazu. Zdravotný stav navrhovateľovi naďalej neumožňuje nájsť si akúkoľvek

prácu a platiť A. výživné vo výške 200,- eur mesačne. Od 28. novembra 2022 do 1. apríla 2024 bol práceneschopný a v súčasnosti aj napriek ukončeniu práceneschopnosti na základe odporúčania lekára stále absolvuje rehabilitácie a je pravidelne kontrolovaný u ortopéda z dôvodu pretrvávajúcich bolestí. Pri poslednej návšteve odborného lekára mu bola predpísaná kúpeľná liečba, ktorú má absolvovať ešte v tomto kalendárnom roku. Opätovne mu bol lekárom odporúčaný kľudový režim a fyzické šetrenie. Od posledného rozhodnutia súdu prvej inštancie sa naďalej lieči aj v neurologickej ambulancii, s čím sú spojené zvýšené výdavky na lieky, na ktoré je nútený si požičiavať od priateľky alebo rodinných príslušníkov. V tejto súvislosti dáva do pozornosti výdavky oprávneného na zdravotnú starostlivosť, ktoré predstavujú sumu 100,- eur mesačne a to najmä podľa priložených pokladničných blokov výdavky na zubného lekára. Plnoletý A. navštevuje súkromnú zubnú ambulanciu ORTHO smile, s.r.o., v ktorej ceny za jednotlivé úkony sú niekoľkonásobne vyššie ako platby v štátnom zdravotníckom zariadení. Výdavky na zubného lekára sú bezpochyby nadštandardné a nie bežné. Dňa 17. júla 2023 mu bolo oznámené Sociálnou poisťovňou, a.s., že zo sumy dôchodku 580,40 eur mu budú vykonávané zrážky vo výške 207,68 eur z titulu exekúcie na dlžné výživné, ktorú podala matka a plnoletá dcéra I., ako aj z titulu nezaplatenia pohľadávky spoločnosti ELIT SLOVAKIA s.r.o., ktorá je veriteľom spoločnosti F., B.. Exekučný titul spoločnosti ELIT SLOVAKIA, s.r.o., vznikol v čase, kedy prístup do priestorov autoservisu nemal a ani žiadny tovar od tejto spoločnosti nezakúpil. Tovar zakúpila bez jeho vedomia a teda súhlasu matka. Do dnešného dňa mu nebol umožnený vstup a užívanie nehnuteľností v zmysle neodkladného opatrenia založeného v súdnom spise. Nie zanedbateľnou skutočnosťou je, že matka napriek deklarovaniu jediného mesačného príjmu vo výške cca 950 eur zakúpila dňa 7. augusta 2023 nehnuteľnosť zapísanú na liste vlastníctva č. XXXXX, Okres.: Bratislava II, Obec : C. E., katastrálne územie : C. E. Kúpnu zmluvou V – 15329/2023 zo dňa 07.08.2023, pričom má za to, že finančné prostriedky získala práve z prevádzkovania autoservisu. Životná úroveň oprávneného je oveľa vyššia ako jeho, keďže jediný nehnuteľností, ktorých je spoluvlastníkom, sú tie na adrese C. D. X/X, v užívaní, ktorých je mu bránené a je nútený žiť v prenájme u priateľky. Jeho jediný príjem je 311,50 eur mesačne, z ktorého je nútený si financovať aj zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, výdavky oprávneného sú vo výške 700 eur. Plnoletý A. obýva priestory nehnuteľností, jazdí na drahom motorovom vozidle, má značkové oblečenie, navštevuje reštauračné zariadenia a pod.. (SMS o nočnom živote A. založená v súdnom spise). Je mu úprimne ľúto správanie oprávneného voči nemu, jeho arogantné a urážlivé konanie bez akejkoľvek úcty k jeho veku, k nemu ako navrhovateľovi, s ktorým až do rozvodu mali kamarátsky a blízky vzťah, trávili spoločne voľné chvíle. Aj napriek správaniu oprávneného si je vedomý vyživovacej povinnosti voči nemu a túto si plní v maximálnej možnej výške, ktorá zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok Mestského súdu Bratislava II, č.k. 59P/7/2021 zo dňa 21.11.2022, zrušil v celom rozsahu a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie prvostupňovému súdu.

8. Navrhovateľ vo vyjadrení k pojednávaniu dňa 10. júla 2024 uviedol, že jeho zdravotné problémy pretrvávajú, aj v súčasnosti trpí chronickými bolesťami chrbtice, má poškodené driekové a iné medzistavcové platničky, osteoporózu chrbtice a stenózu spinálneho kanála. Ortopédom mu bol dňa 14.05.2024 opätovne odporúčaný kľudový režim a pracovná neschopnosť. Naďalej navštevuje neurologickú ambulanciu. Neurológom mu je opakovane nariaďované fyzické šetrenie, kľudový režim a zákaz zdvíhať ťažké bremená. Vzhľadom na pretrvávajúce zdravotné problémy, ktoré si vyžadujú medikamentóznú liečbu, má mesačne zvýšené náklady súvisiace s kúpou liekov a to v priemere 50 až 80 eur, na ktoré je nútený si požičiavať od priateľky alebo rodinných príslušníkov, keďže jeho dôchodok na predmetné výdavky nepostačuje. Opakované fyzické a verbálne ataky zo strany oprávneného, plnoletej I., bývalej manželky A. B. na jeho osobu majú výrazný podiel na zhoršení zdravotného stavu, trpí nespavosťou, má problémy s tlakom, niekoľkokrát odpadol. Jeho zdravotné problémy sú dlhodobého charakteru, z tohto dôvodu bol práceneschopný od 8. marca 2021 do 22. marca 2021, tiež od 28. novembra 2022 do 1. apríla 2024. V roku 2021 bol fyzicky napadnutý plnoletou dcérou I. v bráne rodinného domu na adrese C. D. X, E. – C. E., hoci sa zotavoval z vážnych zranení rúk od 19. augusta 2021 do 22. novembra 2021 t.j. počas práceneschopnosti. Od februára 2020, kedy bol nútený opustiť spoločnú domácnosť na adrese C. D. X, E., sa pokúšal nájsť si prácu a ako dôkaz založil do súdneho spisu nespočetne veľa žiadostí o zamestnanie, ktoré mu boli zamietnuté s poukazom na jeho vek a zdravotný stav. Taktiež išlo o obdobie COVID, kedy nájsť si prácu nebolo ľahké ani pre mladého človeka. Sám prekonal ťažkú formu COVID a doposiaľ má následky. Jediná práca, ktorou sa mohol v tom čase živiť, bola podnikateľská činnosť v už „ zabehnutom “ autoservise s bohatou klientelou na adrese C. D. X, E., kde autoservis v minulosti prevádzkoval. Výlučne konaním matky oprávneného mu bolo od februára 2020 bránené vykonávať podnikateľskú činnosť v spoločnosti F., B. na adrese C. D. X, E., a tak

ostal úplne bez príjmu. Od februára 2020 ostal úplne bez príjmu, bez domova, možnosti zamestnať sa a podnikat'. V súčasnosti žije s priateľkou v byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve na adrese C. X, H., F. N.. Výdavky spojené s užívaním bytu sú mesačne vo výške 303,11 eur: nájomné správca: 227,07 eur, elektrina 40,- eur, internet 16,60 eur, TV – 19,44 eur, z ktorých uhrádza priateľke 1 nákladov vo výške 150,- eur mesačne. Výdavky na stravu predstavujú 150,- eur mesačne, lieky cca 50,- eur mesačne. Na ostatné výdavky ako sú hygienické potreby, oblečenie , mobilný telefón a pod. si požičiava.

9. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo 4. júna 2024 a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava z 17. júna 2024 odvolací súd zistil, že navrhovateľ je poberateľom predčasného starobného dôchodku od 5. februára 2023, ktorý mu bol vyplácaný vo výške 524,70 eur mesačne, od 1. júla 2023 vo výške 580,40 eur mesačne a od 1. januára 2024 vo výške 601,30 eur mesačne; nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok, pomoci v hmotnej núdzi ani ostatného sociálneho zabezpečenia poskytnutého Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b/ z.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „ Civilný mimosporový poriadok “), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „ Civilný sporový poriadok “), oprávnenou osobou, navrhovateľom (§ 359 Civilného sporového poriadku a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku), a že odvolateľ, navrhovateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku). Odvolací súd vzhľadom k potrebe doplnenia dokazovania nariadil v zmysle § 385 ods. 1, v spojení s § 383 CSP vo veci pojednávanie, na ktorom vec prejednal, doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi a to potvrdením Sociálnej poisťovne ústredie, Bratislava zo 17. júna 2024, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo 17. júna 2024, výsluchom oprávneného a navrhovateľa a na základe zisteného skutočného stavu dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti zmeniť s poukazom na nový skutočný stav preukázaný v odvolacom konaní.

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo zníženie výživného, ktorého sa domáhal navrhovateľ z dôvodu zmeny pomerov na jeho strane spôsobenej zhoršením zdravotného stavu a podstatným znížením príjmu nástupom na predčasný starobný dôchodok.

12. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku a argumenty navrhovateľa predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď zamietol návrh navrhovateľa na zníženie výživného z 200,- eur mesačne na sumu 30,- eur mesačne k maloletému A., ktorý počas konania nadobudol plnoletosť dňa 30. júna 2023.

13. Podstatou odvolacej argumentácie navrhovateľa bolo, že matka mu neumožňuje vstup do rodinného domu a do garáže, kde prevádzkoval svoju podnikateľskú činnosť, zhoršenie zdravotného stavu, ktoré nie je prechodné, keď jeho pracovná neschopnosť trvá od 28. novembra 2022. Zároveň poukázal na skutočnosť, že je poberateľom predčasného starobného dôchodku, aktuálne vo výške 601,30 eur mesačne.

14. Podľa § 388 Civilného sporového poriadku, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

15. Odvolací súd po preskúmaní obsahu napadnutého rozsudku, podaného odvolania a vyjadrení účastníkov v odvolacom konaní, ako aj celého obsahu spisu a po doplnení dokazovania na odvolacom pojednávaní dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, avšak v priebehu odvolacieho konania na strane navrhovateľa došlo k podstatnej zmene jeho pomerov odôvodňujúcej zmenu napadnutého rozsudku.

16. Podľa § 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.(1) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.(2) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.(4)

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. V zmysle ustanovenia § 78 Zákona o rodine predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov.

20. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu v konaní o zvýšenie alebo zníženie výživného je predovšetkým dôsledne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať zistené aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery s pomermi zistenými v čase posledného rozhodovania, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo a to v súvislosti s príjmami rodičov dieťaťa, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

21. K inštitútu výživného pre dieťa treba pristupovať ako k základnému právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine.

22. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplynulo a je nesporné, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa k plnoletému A. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č. k. 28P/228/2017-73 zo dňa 16. mája 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4. júla 2019, ktorým bol vtedy maloletý A. na čas po rozvode manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky a navrhovateľ/ otec bol zaviazaný k povinnosti prispievať na výživu vtedy maloletého výživným vo výške 200,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Matka bola v tej dobe zamestnaná, dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške

cca 500,- eur a navrhovateľ vo výške 475,- eur, pričom súd vychádzal z priemernej mzdy v Bratislave z dôvodu, že na strane navrhovateľa neexistovali prekážky, ktoré by mu bránili túto mzdu dosiahnuť; pokiaľ by navrhovateľ nevykazoval žiadne reálne príjmy, i tak boli jeho možnosti na takej úrovni, aby určené výživné dokázal platiť. Náklady len na stravu vtedy maloletého A. dosahovali približne 200,- eur mesačne, teda celkové výdavky vo výške 400,- eur mesačne boli primerané veku maloletého a bolo povinnosťou navrhovateľa podieľať sa na týchto výdavkoch minimálne v polovici. Vtedy maloletý A. navštevoval 3. ročník 8 - ročného gymnázia. Obaja rodičia mali ešte jednu vyživovaciu povinnosť a to k maloletej I..

23. Po rozvoze manželstva žili manželia v spoločnej domácnosti ešte do februára 2020, v rodinnom dome doposiaľ býva matka s už plnoletými I. a A., navrhovateľ sa odsťahoval.

24. Rozsah a výšku pravidelných mesačných výdavkov matky vynaložených v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o oprávneného, príjem a výdavky matky, jej osobné a majetkové pomery súd prvej inštancie uviedol v odsekoch 10., 11., 12. a 48. preskúmaného rozsudku, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach poukazuje. Navrhovateľ ich výšku v odvolaní spochybnil, avšak bližšie nezdôvodnil. Po ich preskúmaní čo do dôvodu a výšky odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že sú bežné a zodpovedajúce veku oprávneného, dôvodne zvýšené v dôsledku návštev zubnej ambulancie a návštevy strednej školy.

25. Odvolací súd zistil, že navrhovateľ má zhoršený zdravotný stav (chronická srdcová choroba), od roku 2017 je v dispenzárnej starostlivosti pre dyslipidémiu a arteriálnu hypertenziu, tiež u neurológa a ortopéda. Od 5. februára 2023 je navrhovateľ poberateľom predčasného starobného dôchodku, ktorý mu bol vyplácaný vo výške 524,70 eur mesačne, od 1. júla 2023 vo výške 580,40 eur mesačne a od 1. januára 2024 vo výške 601,30 eur mesačne. Nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok, pomoci v hmotnej núdzi ani ostatného sociálneho zabezpečenia poskytnutého Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Trpí zdravotnými problémami, ktoré sú dlhodobého charakteru, bol práceneschopný od 28. novembra 2022 do 1. apríla 2024, aktuálne je tiež práceneschopný.

Matka bola zamestnaná s čistým mesačným príjmom od januára 2019 do júna 2019 vo výške 568 eur, od júla 2019 do marca 2020 vo výške 1 007 eur, od januára 2020 do decembra 2020 vo výške 896 eur. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplynulo že za obdobie od januára 2021 do augusta 2021 jej vymeriavací základ bol cca. 1300,- eur, od septembra 2021 do novembra 2023 vo výške cca. 970,- eur a z potvrdenia zamestnávateľa vyplynul jej netto príjem v období od decembra 2023 do mája 2024 vo výške 951,- eur.

Rodičia sú spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - garáže, matka je vlastníčkou rodinného domu. Obaja majú naďalej okrem A. vyživovaciu povinnosť k plnoletej I..

26. Vzhľadom na vyššie opísaný a preukázaný skutočný stav odvolací súd považoval za správne, keď súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľa na zníženie výživného v období od podania návrhu na zníženie výživného do 30. novembra 2022. Súd prvej inštancie správne ustálil, že v uvedenom období na strane účastníkov nedošlo k takej zásadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného na oprávneného, a ktorá by sa výraznejšie prejavila v pomeroch účastníkov. Tu odvolací súd poukazuje na podrobné odôvodnenie uvedené v odseku 66., 67., 69. a 70. napadnutého rozsudku, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Navrhovateľ v odvolacích námietkach iba opakovane uvádzal skutkové okolnosti, s ktorými sa súd prvej inštancie riadne vypořiadal.

27. Odvolací súd však musel vziať do úvahy nové skutkové tvrdenia uvádzané navrhovateľom, ktoré nastali po rozhodnutí súdu prvej inštancie a podstatným spôsobom ovplyvnili pomery na strane navrhovateľa, ktorý zostal od 28. novembra 2022 práceneschopný, práceneschopnosť trvala do 1. apríla 2024. Za uvedené obdobie nepoberal nemocenské dávky, ani dávky v hmotnej núdzi. Od 5. februára 2023 nastúpil na predčasný starobný dôchodok, ktorý mu bol od 5. februára 2023 vyplácaný vo výške 524,70 eur mesačne, od 1. júla 2023 vo výške 580,40 eur mesačne a od 1. januára 2024 vo výške 601,30 eur mesačne. Navrhovateľ nebol a nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok, pomoci v hmotnej núdzi ani ostatného sociálneho. Uvedený dôchodok je jeho jediným príjmom, pričom z dôvodu dlhodobo pretrvávajúcich zdravotných problémov a nástupu na predčasný starobný dôchodok sa jeho možnosť zamestnať sa objektívne znížila a nemožno preto ani uplatniť princíp potenciality príjmov. Túto skutočnosť odvolací súd zohľadnil tak, že za obdobie od 1. decembra 2022 znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k oprávnenému na 110,- eur mesačne.

28. Na zdôraznenie správnosti takto určenej výšky výživného sa žiada napokon poznamenať, že i keď právne predpisy SR neurčujú tzv. tabuľkovú úpravu výživného a určenie výživného je v zmysle zákona nutné posudzovať individuálne s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, možno dať do pozornosti Metodiku pre výpočet výživného zverejnenú Ministerstvom spravodlivosti SR, ktorá je síce materiálom odporúčacieho charakteru, jeho zámerom je však práve zjednocovanie procesných postupov a rozhodovacej praxe súdov v rodinnoprávnej agende, pričom z tejto metodiky vyplýva, že v prípade existencie dvoch vyživovacích povinností potom k dieťaťu vo veku 15 - 18 rokov, navštevujúceho strednú školu, predstavuje primerané výživné cca 18% z priemerného čistého mesačného príjmu povinného rodiča, čo v danej veci vzhľadom k ustálenému príjmu navrhovateľa predstavovalo sumu cca 110,- eur.

29. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov preto zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 Civilného sporového poriadku tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

30. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

31. O nároku na náhradu trov tohto (prvoinštančného a odvolacieho) konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP za použitia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok, keďže nezistil žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyselne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).